

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

11:00
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 59
"18" "01" 2021

A. Autorul excepției de neconstituționalitate:**A.1. Persoană fizică****1. Nume:** Vrancean**2. Prenume:** Mihail**3. Adresă:****4. Telefon:****5. Reprezentanți:**

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecății instanței de drept comun

1. În procedura Judecătorei Soroca (sediul Florești), judecător Rusu-Parii Rosița, se află în examinare cauza penală în privința lui Vrancean Mihail Roman învinuit de comiterea infracțiunii prevăzută la articolul 327 aliniatul (2) litera b¹) din Cod penal al RM.
2. Conform învinuirii aduse cetățeanului Vrancean Mihail Roman, activînd în funcția de ofițer superior de investigații al biroului zonal al poliției criminale, sectorul 5 (Sănătăuca) al IP Florești al IGP a MAI, numit în funcția respectivă în baza ordinului nr. 185 ef. din 10.04.2018 a șefului IGP al MAI, prin urmare, în conformitate cu prevederile articolul 123 aliniatul (2) Cod penal fiind persoană publică, a săvîrșit infracțiunea de abuz de serviciu în circumstanțele descrise în continuare.
3. Astfel, conform învinuirii înaintate, el activînd în funcția sus-nominalizată, folosind situația de serviciu în interes material, avînd conform articolul 26 aliniatul (1) litera a), b), c) și d) ale Legii nr. 320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, atribuția de a-și desfășura activitatea profesională în interesul și în sprijinul persoanei, comunității și al instituțiilor statului, exclusiv pe baza și în executarea legii, fiind obligat: să respecte cu strictețe drepturile, libertățile omului și demnitatea umană, să aibă comportament demn și respectuos pentru persoane, o atitudine fermă față de cei care încalcă legile; să se conducă în exercitarea atribuțiilor de serviciu de legislație, asigurînd îndeplinirea sarcinilor ce stau în fața poliției; să execute la timp și întocmai atribuțiile conform funcției deținute și să manifeste, în exercitarea atribuțiilor de serviciu perseverență, obiectivitate și imparțialitate, iar în domeniul descoperirii infracțiunilor conform articolul 20 litera a), c) a aceleiași legi, avînd obligația de a realiza măsuri speciale de investigații în condițiile legii, precum și îndeplinirea însărcinărilor și dispozițiile în formă scrisă ale procurorului, ofițerului de urmărire penală, activînd în calitate de ofițer de investigații în cadrul cauzei penale nr. 2018380148 și avînd în procedura sa de examinare dispoziția organului de urmărire penală nr. 248 din 06.04.2018 referitor la întreprinderea măsurilor speciale de investigații în scopul identificării suspectului de comiterea infracțiunii de furt în sumă de 47 841 lei de la Cojocari Valentina, a comis infracțiunea de abuz de serviciu în următoarele circumstanțe.
4. Vrancean Mihail avînd în baza dispoziției organului de urmărire penală nr. 248 din 06.04.2018 calitate procesuală pe respectiva cauză penală și acționînd cu titlu oficial, după identificarea bănuितului de comiterea infracțiunii menționate

în persoana Rimei Mișcoi și escortarea acesteia la ofițerul de urmărire penală în gestiunea căruia se afla cauza penală nominalizată, folosind intenționat situația de serviciu în interes material, cu încălcarea procedurii stabilite de recuperarea prejudiciului în cadrul procesului penal a convins bănuitul Mișcoi Rima să transmită banii în sumă de 500 euro și 27 000 lei lui personal, asigurând-o pe aceasta că el îi va transmite personal părții vătămate, care la rîndul său va depune o cerere de împăcare în cadrul procesului penal respectiv și urmărirea penală în rezultat va fi încetată în legătură cu împăcarea părților.

5. Astfel, acesta a primit de la Mișcoi Rima în luna aprilie-mai 2018 la oprirea din satul Cunicoa raionul Florești suma de 15 000 lei, iar la 21.06.2018 primind de la Mișcoi Rima în preajma Inspectoratului de Poliție Florești suma de 12 000 lei și 500 euro, intenționat i-a transmis părții vătămate Cojocari Valentina la data de 02.05.2018 doar suma de 7 000 lei, iar la data de 21.06.2018 doar suma de 500 euro și 4 000 lei, iar restul sumei de 16 000 lei, care a primit-o de la bănuita Mișcoi Rima și care era destinată pentru recuperarea prejudiciului cauzat prin infracțiune părții vătămate Cojocari Valentina, intenționat și urmînd scop de obținere a beneficiilor materiale nu a transmis-o ultimei, dar, grație statutului de polițist și încrederii insuflăte părții vătămate odată cu restituirea parțială de către el a prejudiciului cauzat acesteia prin infracțiune, a convins-o pe ultima să depună o cerere de împăcare cu bănuita Mișcoi Rima, deși prejudiciul nu era restituit pe deplin, în rezultat urmărirea penală fiind încetată la data de 09.07.2018 în baza cererii de împăcare semnată la aceeași dată de către Cojocari Valentina și primită de către Vrancean Mihail, în baza art. 109 CP în legătură cu împăcarea părților.
6. Vrancean Mihail este acuzat că prin acțiunile sale intenționate a cauzat cet. Cojocari Valentina un prejudiciul material considerabil în mărimea sumei nerestituite de 16 000 lei.
7. Urmare a circumstanțelor indicate în rechizitoriu și menționate supra, lui Vrancean Mihail îi sunt incriminate că prin acțiunile sale intenționate a săvîrșit infracțiunea prevăzută de articolul 327 aliniatul (2) litera b¹) din Cod penal al RM – abuz de putere sau abuz de serviciu cu următoarele semne de calificare: folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni săvîrșite din interes material.

C. Obiectul sesizării

8. Obiect al prezentei sesizări la Curtea Constituțională îl constituie controlul constituționalității sintagmei „*săvârșită din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane*”, prevăzută de articolul 327 aliniatul (2) litera b¹) din Cod penal al RM, prevederi legale pe care Vrancean Mihail, inculpat în conformitate cu prevederile articolului 327 aliniatul (2) litera b¹) din Cod penal al RM, le consideră neconstituționale, iar verificarea cărora cade în exclusiva competență a Curții Constituționale.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

9. Noi, în calitate de autorii ai sesizării, susținem că textul legal contestat este incert și imprevizibil și, de fapt, se suprapune și este o altă redare a prevederilor aliniatului (1) al aceluiași articol, deoarece nu este clar cum se realizează latura obiectivă a aliniatului (1) și prin ce aceasta diferă de latura obiectivă a aliniatului (2) litera b¹) al articolului 327 din Cod penal al RM.
10. Astfel, textul legal prevăzut la aliniatul (2) litera b¹) al articolului 327 din Cod penal al RM cuprinde aceleași semne calificative ca și textul prevăzut la aliniatul (1) al aceluiași articol, or nu este clar când o acțiune de abuz în serviciu urmează a fi calificată conform aliniatului (1) și când conform aliniatului (2) litera b¹) al articolului 327 din Cod penal și cum poate fi comis abuzul de serviciu conform aliniatului (1) dacă nu din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane, așa cum prevede aliniatul (2) litera b¹). În așa fel, nu este clară linia de delimitare între componența de infracțiune prevăzută la aliniatul (1) și aliniatul (2) litera b¹) al articolului 327 din Cod penal al RM.
11. Urmare a celor menționate, autorii sesizării atrag atenția instanței de contencios constituțional că norma contestată nu este suficient de clară și completă, este lipsită de accesibilitate și previzibilitate și, respectiv, încalcă implicit drepturile garantate de articolul 1 aliniatul (3), articolul 23 aliniatul (2) și articolul 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) din Constituție, fapt inadmisibil într-o societate cu adevărat democratică.
12. Articolul 327 din Codul penal la aliniatul (1) prevede că *„Folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, se pedepsește cu amendă în mărime de la 650 la 1150 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani”*, iar la alin (2) lit b¹) prevede că *„Aceași acțiune săvîrșită din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane se pedepsește cu amendă în mărime de la 1350 la 2350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani”*.
13. Totodată, articolul 1 aliniatul (3) din Constituție prevede că *„Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului,*

drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate”.

14. Prin „stat de drept”, doctrina constituțională desemnează „un sistem de drept cu norme juridice suficient de precise pentru a putea fi aplicabile, care să permită o orientare clară a destinatarilor, să nu lase loc posibil pentru arbitrar și să poată fi verificată conformitatea aplicării lor cu norme de referință.
15. Totodată, articolul 23 aliniatul (2) din Constituție prevede că „*Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative*”.
16. Astfel, articolul 23 aliniatul (2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile și previzibile.
17. Urmare a celor menționate supra, autorii sesizării, avînd în vedere că invocă faptul că prevederea normativă supusă controlului constituțional nu este una explicită, accesibilă și previzibilă, se suprapune cu și este o altă redare a prevederilor aliniatului (1) al aceluiași articol, prin prisma problemelor ridicate de autor, este evidentă aplicabilitatea și incidența articolului 1 aliniatul (3) și articolului 23 aliniatul (2) din Constituție la controlul constituționalității articolului 327 aliniatul (2) litera b¹) din Cod penal al RM.
18. La fel, articolul 54 la aliniatul (1) din Constituție prevede că „*În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului*”, iar la aliniatul (3) prevede că „*Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24*”.
19. Ingerința în acest drept garantat de Constituție are loc indirect, prin intermediul prevederilor constituționale descrise mai sus și se rezumă la aceea că prevederile articolului 327 aliniatul (2) litera b¹) din Cod penal al RM suprimă și diminuează drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului proclamate în articolului 23 aliniatul (2) din Constituție.
20. În astfel de circumstanțe, este evidentă ingerința prevederilor articolului 327 aliniatul (2) litera b¹) din Cod penal al RM în drepturile garantate de articolul 1 aliniatul (3), articolul 23 aliniatul (2) și articolul 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) din Constituție.
21. Cu referire la admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, aceasta corespunde Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, or obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de una din părți și/sau de reprezentantul acesteia, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și nu există o hotărâre anterioară a Curții avînd ca obiect prevederile contestate.

22. În afară de criteriile de admisibilitate menționate mai sus, problema semnalată prin excepția de neconstituționalitate intră în câmpul de aplicare al mai multor drepturi garantate de Constituție.
23. Trebuie evidențiat că se reține că excepția de neconstituționalitate cuprinde cele **trei elemente obligatorii** evidențiate în jurisprudența constantă a Curții Constituționale: textul contestat din punctul de vedere al constituționalității (prevederea legală), textul de referință pretins a fi încălcat (prevederea constituțională) și motivarea de către autorul excepției a relației de contrarietate dintre cele două texte, adică motivarea neconstituționalității textului criticat.
24. Prin urmare, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este una conformă criteriilor de admisibilitate și poate fi acceptată pentru examinare în fond, or excepția de neconstituționalitate cuprinde motivarea pretensei neconformități a textului criticat cu normele constituționale invocate, iar autorul sesizării a demonstrat raportul contradictoriu dintre prevederile contestate și Constituție, prezentând în acest sens legătura de cauzalitate între dispoziția contestată și prevederea constituțională invocată, formulând o veritabilă critică de neconstituționalitate, oferind o interpretare eronată a unor prevederi normative, comparând prevederile mai multor acte legislative între ele și raportând concluzia sa la dispoziții ori principii ale Constituției.
25. Totodată, prevederile contestate nu comportă o problemă de interpretare și de aplicare de către instanțele de judecată, iar de invocarea excepției de neconstituționalitate va profita, în primul rând, autorul acesteia.
26. În astfel de circumstanțe, prezenta sesizare corespunde tuturor condițiilor de admisibilitate privind excepția de neconstituționalitate la Curtea Constituțională, circumstanțe care conduc la posibilitatea acceptării spre examinare în fond.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

- 27. Cu referire la încălcarea dreptului protejat de articolul 1 aliniatul (3) din Constituție**, autorii sesizării consideră că prin prevederile articolului 327 aliniatul (2) litera b¹) din Cod penal al RM legiuitorul a încălcat flagrant principiul preeminenței dreptului și securității juridice, principii fundamentale ale unui stat de drept.
- 28.** Astfel, articolul 1 aliniatul (3) din Constituție prevede că Republica Moldova este un stat de drept.
- 29.** Prin „stat de drept”, doctrina constituțională desemnează „un sistem juridic prezentând următoarele proprietăți – formularea unor norme juridice suficient de precise pentru a putea fi aplicabile, care să permită o orientare clară a destinatarilor, să nu lase loc posibil pentru arbitrar și să poată fi verificată conformitatea aplicării lor cu norme de referință, iar procedurile să permită controlul efectiv al conformității normelor aplicate cu cele de rang superior” (controlul de constituționalitate).
- 30.** Statul de drept, astfel definit, presupune o structura clară și bine articulată a ierarhiei normelor, printr-o încadrare determinată precis a lor în ordinea constituțională, prin legi precise și care prevăd limitele exacte ale acțiunii pentru organele de execuție, cu jurisdicții competente de control a conformității normelor individuale și generale, s.a.
- 31.** Așadar, constituționalismul garantează ideea de stat de drept, întrucât integrează, în general, ordinea statului de drept, afirmă supremația Constituției și respectarea drepturilor fundamentale, generalizează controlul jurisdicțional al aplicării lor efective și concrete, ceea ce ilustrează, în mod expresiv, preeminența dreptului în raport cu cele două mari dimensiuni – democrația și respectarea drepturilor fundamentale ale omului.
- 32.** Securitatea juridică este unul din principiile fundamentale ale „statului de drept”. Conceptul de securitate juridică are o accepțiune strict formală, relevată în doctrina constituțională, desemnând acea „proprietate a unui sistem juridic de a institui pentru toți destinatarii un cadru normativ relativ determinat care să permită o orientare precisă și clară a acestora la un moment dat”.
- 33.** „Securitatea juridică” nu comportă nici o garanție relativă la stabilitatea unui anumit conținut normativ, ci implica obligația ca normele să fie aplicate și modificate de o manieră explicită, accesibilă și previzibilă.
- 34.** Astfel, prevederile articolului 327 aliniatul (2) litera b¹) din Cod penal al RM, nu este o norme juridică suficient de clară, completă și precisă pentru a putea fi aplicabilă, este lipsită de accesibilitate și previzibilitate, care

să permită o orientare clară a destinatarilor, să nu lase loc posibil pentru arbitrar, iar conținutul acestora este incert și se suprapune cu conținutul aliniatului (1) al aceluiași articol, or nu este clar care este latura obiectivă a aliniatului (1) și prin ce aceasta diferă de latura obiectivă a aliniatului (2) lit b¹) a articolului 327 din Cod penal.

35. Prin urmare, autorilor sesizării nu le este clar când o acțiune de abuz în serviciu urmează a fi calificată conform aliniatului (1) și când conform aliniatului (2) litera b¹) a articolului 327 din Cod penal, or un „abuz de serviciu” poate fi comis doar cu intenție și doar din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane, alte forme nefiind posibile și, deci, nu le este clară linia de delimitare între componența de infracțiune prevăzută la aliniatul (1) și aliniatul (2) litera b¹) a articolului 327 din Cod penal.
36. Curtea Constituțională menționează, în hotărârea sa, că principiul certitudinii juridice este esențial pentru garantarea încrederii în statul de drept, consfințit prin articolul 1 aliniatul (3) din Constituție. Așadar, asigurarea și respectarea principiului certitudinii juridice obligă statul să edicteze într-o manieră previzibilă normele adoptate (HCC nr. 2 din 30 ianuarie 2018, § 51).
37. Totodată, conform jurisprudenței constatăte a CEDO, incertitudinea juridică este de natură a reduce încrederea justițiabililor în justiție și contravine principiului securității raporturilor juridice ca element esențial al preeminenței dreptului.
38. **Cu referire la încălcarea dreptului protejat de articolul 23 aliniatul (2) din Constituție**, autorii sesizării consideră că prevederile articolului 327 aliniatul (2) litera b¹) din Cod penal al RM nu sunt calitative, iar exigențele preeminenței dreptului presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011, § 41). În acest sens, articolul 23 aliniatul (2) din Constituție impune adoptarea de către legislator a unor legi accesibile, previzibile și clare.
39. Condiția accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată să dispună de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (*Khlyustov v. Rusia*, 11 iulie 2013, § 68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea fiind publicată în Monitorul Oficial.
40. La rândul ei, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când persoana poate – în caz de necesitate, cu o asistență juridică adecvată – să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele pe care le poate avea

o anumită conduită (*Gestur Jónsson și Ragnar Halldór Hall v. Islanda*, 30 octombrie 2018, § 88; *Berardi și Mularoni v. San Marino*, 10 ianuarie 2019, § 40).

41. Totodată, pentru ca legea să îndeplinească exigența previzibilității, ea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii discreționare a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a-i oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, §66; v. *Malta*, 28 august 2018, § 50-52).
42. O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (HCC nr. 28 din 23 noiembrie 2015, § 61).
43. La elaborarea unui act normativ, legislatorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor calității, *i.e.*: accesibilitatea și previzibilitatea. În particular, textul legislativ trebuie să corespundă principiului coerenței.
44. Astfel, legea trebuie să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține și să evite paralelismele legislative, care generează incertitudine și insecuritate juridică. În procesul de legiferare este interzisă instituirea acelorași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative (HCC nr. 2 din 30 ianuarie 2018, § 45).
45. Prin urmare, se reține că previzibilitatea și claritatea constituie elemente *sine qua non* ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.
46. În aceste circumstanțe, autorii sesizării atrag atenția că prevederile legale contestate nu sunt redactate cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane să își corecteze conduita și să fie capabilă, cu consiliere adecvată, să prevadă, într-o măsură rezonabilă, consecințele care pot apărea din acestea. Prin urmare, prevederile contestate induc incertitudine juridică, fiind astfel contrare și articolului 1 aliniat (3) și articolului 23 aliniat (2) din Constituție.
47. **Cu referire la încălcarea dreptului protejat de articolul 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) din Constituție**, autorii sesizării atrag atenția instanței de contencios constituțional că adoptarea aliniatului (2) litera b¹) a articolului 327 din Cod penal, în forma actuală, suprimă și diminuează drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului, inclusiv ale autorului sesizării, cum ar

fi drepturile fundamentale protejate de articolul 1 aliniatul (3) și articolul 23 aliniatul (2) din Constituție, prin ce se încalcă prevederile articolului 54 aliniatul (1) din Constituție și totodată, prin prisma prevederilor aliniatului (3) al aceluiași articol, conform cărora nu sunt aplicabile excepțiile de restrângere a drepturilor proclamate în articolele 20-24 din Constituție, s-a încălcat și prevederile articolului 54 aliniatul (3) din Constituție.

48. În concluzia celor menționate, cu certitudine, se desprinde faptul că sintagma „*săvârșită din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane*”, prevăzută de articolul 327 aliniatul (2) litera b¹) din Cod penal al RM, nu este o normă juridică suficient de clară, completă și precisă pentru a putea fi aplicabilă, este lipsită de accesibilitate și previzibilitate, care să permită o orientare clară a destinatarilor, să nu lase loc posibil pentru arbitrar, iar conținutul acesteia este incert și se suprapune cu conținutul aliniatului (1) al aceluiași articol, ceea ce face norma legală drept una neconstituțională, care contravine flagrant articolului 1 aliniatul (3), articolului 23 aliniatul (2) și articolului 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) din Constituție.
49. Urmare a celor expuse mai sus, autorii prezentei sesizări solicită respectuos Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității sintagmei „*săvârșită din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane*”, prevăzută de articolul 327 aliniatul (2) litera b¹) din Cod penal al RM, prin raportare la prevederile articolului 1 aliniatul (3), articolului 23 aliniatul (2) și articolului 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) din Constituție.

F. Lista documentelor relevante

- Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 30 ianuarie 2018.
- Hotărîrea Curții Constituționale nr. 2 din 23 ianuarie 2020.
- Hotărîrea Curții Constituționale nr. 15 din 28 mai 2020.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Eu, Vrancean Mihail Roman, autorul excepției de neconstituționalitate, declar pe propria mea onoare că informațiile prezentate Curții Constituționale sunt veridice, sub ce și semnez.

Cu deosebit respect,

11 ianuarie 2021

Vrancean Mihail

ÎNCHEIERE

11 ianuarie 2021

or.Florești

Judecătoria Soroca Sediul Florești

Instanța de judecată compusă din:

Președintele ședinței, Judecătorul

- Rusu-Parii Rosița

Grefierul

- Cercașev Doina

Cu participarea:

Procurorul

- Lilia Selevestru

Apărătorului

- Alexandru Havrun

examinînd cauza penală privind învinuirea lui Vrancean Mihail în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 327 alin. (2) lit.b¹) Cod penal,

constată:

În gestiunea Judecătoriei Soroca sediul Florești se află cauza penală privind învinuirea lui Bruma Vera în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 327 alin. (2) lit.b¹) Cod penal.

În ședința de judecată din data de 11 ianuarie 2021, avocatul Alexandru Havrun a înaintat demers privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 327 alin. (2) lit.b¹) Cod Penal.

În motivarea demersului a indicat că Vrancean Mihail are calitatea de inculpat în cauza penală nr. 2018388003, fiind acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.2) lit.b¹) Cod Penal – abuz de putere sau abuz de serviciu cu următoarele semne de calificare: folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni săvârșite din interes material.

Conform învinuirii, inculpatul este învinuit că activînd în funcția de ofițer superior de investigații al biroului zonal al poliției criminale, sectorul 5 (Sănătăuca) al IP Florești al IGP a MAI, numit în funcția respectivă în baza ordinului nr. 185 ef. din 10.04.2018 a șefului IGP al MAI, prin urmare, în conformitate cu prevederile articolul 123 aliniatul (2) Cod penal fiind persoană publică, a săvârșit infracțiunea de abuz de serviciu în circumstanțele descrise în continuare. Astfel, conform învinuirii înaintate, el activînd în funcția sus-nominalizată, folosind situația de serviciu în interes material, avînd în baza dispoziției organului de urmărire penală nr. 248 din 06.04.2018 calitate procesuală pe respectiva cauză penală și acționînd cu titlu oficial, după identificarea bănuțului de comiterea infracțiunii menționate în persoana Rimei Mișcoi și escortarea acesteia la ofițerul de urmărire penală în gestiunea căruia se afla cauza penală nominalizată, folosind intenționat situația de serviciu în interes material, cu încălcarea procedurii stabilite de recuperarea prejudiciului în cadrul procesului penal a convins bănuțul Mișcoi Rima să transmită banii în sumă de 500 euro și 27 000 lei lui personal, asigurînd-o pe aceasta că el îi va transmite personal părții vătămate, care la rîndul său va depune o cerere de împăcare în cadrul procesului penal respectiv și urmărirea penală în rezultat va fi încetată în legătură cu împăcarea părților. Astfel, acesta a primit de la Mișcoi Rima în luna aprilie-mai 2018 la oprirea din satul Cunicea raionul Florești suma de 15 000 lei, iar la 21.06.2018 primind de la Mișcoi Rima în preajma Inspectoratului de Poliție Florești suma de 12 000 lei și 500 euro, intenționat i-a transmis părții vătămate Cojocari Valentina la data de 02.05.2018 doar suma de 7 000 lei, iar la data de 21.06.2018 doar suma de 500 euro și 4 000 lei, iar restul sumei de 16 000 lei, care a primit-o de la bănuțita Mișcoi Rima și care era destinată pentru recuperarea prejudiciului cauzat prin infracțiune părții vătămate Cojocari Valentina, intenționat și urmînd scop de obținere a beneficiilor materiale nu a transmis-o ultimei, dar, grație statutului de polițist și încrederii insuflăte părții vătămate odată cu

restituirea parțială de către el a prejudiciului cauzat acesteia prin infracțiune, a convins-o pe ultima să depună o cerere de împăcare cu bănuita Mișcoi Rima, deși prejudiciul nu era restituit pe deplin, în rezultat urmărirea penală fiind încetată la data de 09.07.2018 în baza cererii de împăcare semnată la aceeași dată de către Cojocari Valentina și primită de către Vrancean Mihail, în baza art. 109 CP în legătură cu împăcarea părților. Vrancean Mihail este acuzat că prin acțiunile sale intenționate a cauzat cet. Cojocari Valentina un prejudiciu material considerabil în mărimea sumei nerestituite de 16 000 lei.

Obiect al prezentei sesizări la Curtea Constituțională îl constituie controlul constituționalității sintagmei *săvârșită din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane*, prevăzută de articolul 327 aliniatul (2) litera b1) din Cod penal al RM, prevederi legale pe care Vrancean Mihail, inculpat în conformitate cu prevederile articolului 327 aliniatul (2) litera b1) din Cod penal al RM, le consideră neconstituționale, iar verificarea cărora cade în exclusivă competență a Curții Constituționale.

În baza celor invocate solicită respectuos Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității sintagmei *„săvârșită din interes material, în scopul realizării altor interese personale sau în interesul unei terțe persoane”*, prevăzută de articolul 327 aliniatul (2) litera b1) din Cod penal al RM, prin raportare la prevederile articolului 1 aliniatul (3), articolului 23 aliniatul (2) și articolului 54 aliniatul (1) și aliniatul (3) din Constituție.

Inculpatul Vrancean Mihail, în ședința de judecată a susținut sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

Procurorul Selevestru Lilia, a lăsat la discreția instanței.

Ascultînd participanții, studiînd materialele dosarului, instanța de judecată găsește cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate întemeiată care urmează a fi admisă, reieșind din următoarele considerente.

Astfel instanța reține că, în conformitate cu art. 7 alin. (3) Cod de procedură penală *„Dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rîndul său, sesizează Curtea Constituțională.”*

În același timp instanța notează că în temeiul art. 135 lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale pentru interpretare a articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) nr. 2 din 09 februarie 2016, *„în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărîrilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărîrilor a ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;*

- *excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;*
- *sesizarea privind -controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;*

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția, a normelor contestate,- limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții-Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională. "

Ținând cont de faptul că există incertitudini privind constituționalitatea prevederilor art. 329 alineatul (2) lit.b) din Codul penal, de faptul că obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, norma fiind prevăzută de o lege, de faptul că prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, demersul fiind întemeiat în mod expres pe norma contestată, de faptul că nu a fost identificat o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate din articolul în cauză, de faptul că, în caz de incertitudine privind constituționalitatea legii, instanța este obligată să sesizeze, Curtea Constituțională, instanța consideră necesar de a sesiza Curtea Constituțională pentru a soluționa excepția de neconstituționalitate a prevederilor menționate.

Astfel, verificând întrunirea condițiilor legale de ridicare a excepției de neconstituționalitate, instanța constată că obiectul excepție de neconstituționalitate invocate este art. 329 alineatul (2) lit.b) Cod penal, care intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 al. (1) lit. a) din Constituție, excepția este ridicată de către una din părți în prezenta cauză penală și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Totodată, instanța reține că solicitantul cererii a invocat verificarea unei norme, ce urmează a fi aplicate de Judecătoria Soroca, sediul Florești la examinarea cauzei penale de acuzare a lui Mihail Vrancean.

Prin urmare instanța notează că la etapa examinării cauzei penale, normele procesuale invocate drept neconstituționale, urmează a fi aplicate, deoarece acestea au incidență la examinarea cauzei având în vedere învinuirea așa cum este ea înaintată.

Urmare celor menționate mai sus, instanța va admite demersul avocatului Alexandru Havrun despre ridicarea excepției de neconstituționalitate și va dispune suspendarea examinării cauzei pînă la soluționarea cererii privind verificarea constituționalității legii.

În atare circumstanțe, instanța de judecată consideră necesar de a suspenda procesul pînă la data hotărîrii emise în ordinea jurisdicției constituționale.

În temeiul celor expuse supra, în conformitate cu art. 7 alin.(3) Cod de procedură penală, art. 329 alineatul (2) lit.b) Cod Penal, instanța de judecată,-

d i s p u n e :

Se admite cererea avocatului Alexandru Havrun despre ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se sesizează Curtea Constituțională despre excepția de neconstituționalitate invocată de către avocatul Alexandru Havrun în cadrul examinării cauzei penale privind învinuirea lui Vrancean Mihail în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 327 alineatul (2) lit. b¹) Cod penal.

Se suspendă procesul penal privind învinuirea lui Mihail Vrancean în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 327 alineatul (2) lit. b¹) Cod penal, pînă la data emiterii hotărîrii în ordinea jurisdicției constituționale.

Se ridică de la examinare cauza și se expediază Curții Constituționale pentru examinarea excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu este susceptibilă de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Rosița Rusu-Parii